

Одабрана проширења Це++ језика за боље пројектовање класа

override, final, explicit, =delete, =default, делегирање конструктора, кориснички литерали, хроно библиотека

• Неке ствари на наредним слајдовима би требало да знамо, али није лоше да поновимо.

override

- За преклапање виртуалне функције потребно је
  - декларација виртуалне функције
  - да име буде исто
  - да тип функције буде исти

```
struct B {
 void f1();
 virtual void f2(char);
 virtual void f3(char) const;
 virtual void f4(int);
};
                         struct D : B {
                           void f1(); // не преклапа
                           void f2(int); // не преклапа
                           void f3(char); // не преклапа
                           void f4(int); // преклапа
                         };
```


override

```
struct B {
 virtual void f2(char);
  virtual void f3(char) const;
 virtual void f4(int);
};
struct D : B {
  void f2(int); // не преклапа и не пријављује грешку
  void f3(char); // не преклапа и не пријављује грешку
  void f4(int); // преклапа
};
```


override

```
struct B {
 virtual void f2(char);
  virtual void f3(char) const;
 virtual void f4(int);
};
struct D : B {
  void f2(int) override; // пријављује грешку
  void f3(char) override; // пријављује грешку
  void f4(int) override; // преклапа и даље
};
```


final

```
struct B {
 virtual void f4(int);
};
struct D : B {
  void f4(int) override;
};
struct D1 : D {
  void f4(int) final;
struct D2 : D1 {
  void f4(int) override; // грешка
```


final

```
struct B {
 virtual void f4(int);
};
struct D : B {
  void f4(int) override;
};
struct D1 final : D {
                                Може и наслеђена класа да буде final.
  void f4(int) override;
                                То значи да нема даљег наслеђивања.
struct D2 : D1 \{ // овде је сада грешка
```


- Конструктор (позива се при стварању променљиве)
- Конструктор копије (позива се, између осталог, при прослеђивању параметра функцији и враћању повратне вредности)
- Додела копије (представља доделу вредности једног објекта другом објекту истог тог типа)
- Деструктор (када променљива заврши свој животни век)
- Два су разлога зашто се ове функције аутоматски генеришу: 1) Те операције су толико честе да врло ретко нека од њих не треба; 2) Да би понашање структура које садрже само податке чланове (атрибуте) остало исто као у Цеу.

• То значи да су ове две дефиниције подједнаке:

```
struct Token {
    char kind;
    double value;
};
struct Token {
    Token() {}
    Token(const Token& x) : kind(x.kind), value(x.value) {}
    Token& operator=(const Token& x) {
        kind = x.kind; value = x.value;
    ~Token() {}
    char kind;
    double value;
```


- Посебно су интересантне ове три:
- Конструктор копије (позива се, између осталог, при прослеђивању параметра функцији и враћању повратне вредности)
- Додела копије (представља доделу вредности једног објекта другом објекту истог тог типа)
- Деструктор (када променљива заврши свој животни век)
- <u>Правило тројке</u>: "Ако вам не одговара подразумевана верзија бар једне од ове три функције, онда вам највероватније не одговара подразумевана верзија ни једне од њих."
- То јест: "Најчешће ћеш дефинисати или све три функције, или ниједну"

- У одређеним случајевима не желимо да имамо неку од ових функција.
- За подразумевани конструктор је довољно да се дефинише конструктор који прима неке параметре.

```
struct Token {
    Token(char ch, double val) : kind(ch), value(val) {}
    Token(char ch) : kind(ch) {}
    char kind;
    double value;
};

// сада ово не може

Token x; // ГРЕШКА
// већ само ово

Token y('8', 9.5); // или ово: Token y('8')
```


=default

• А ако ипак треба и подразумевани празни конструктор, онда може овако:

```
struct Token {
    Token() = default;
    Token(char ch, double val) : kind(ch), value(val) {}
    Token(char ch) : kind(ch) {}
    char kind;
    double value;
};
// сада може и ово
Token x;
```


- У одређеним случајевима не желимо да имамо неку од ових функција.
- Конструктор копије и додела копије могу да се декларишу као приватни.

```
struct Token {
    char kind;
    double value;
private:
    Token(const Token& x); // не треба дефиниција
    Token& operator=(const Token& x); // не треба дефиниција
};
```

• Али то има неколико мана...

=delete

• А сада може и овако

```
struct Token {
    Token(const Token& x) = delete;
    Token& operator=(const Token& x) = delete;
    char kind;
    double value;
};
```


=delete, =default

- Укратко, ове две конструкције нам омогућавају да експлицитно наведемо како желимо спрега наше класе да изгледа.
- На пример:

```
struct Token {
    Token() = delete;
    Token(char ch, double val) : kind(ch), value(val) {}
    Token(const Token& x) = default;
    Token& operator=(const Token& x) = delete;
    ~Token() = default;
    char kind;
    double value;
};
```


=delete – додатна употреба

- Ова конструкција има још једну употребу.
- Постоје подразумеване конверзије основних типова, нпр.:

```
void foo(long x);

// може и овако да се зове
foo(5.0);
int a;
foo(a);
```

• Али ако желимо то да забранимо:

```
void foo(long x);
void foo(int x) = delete;
void foo(double x) = delete;

// сада ово не може
foo(5.0);
int a;
foo(a);
```


Делегирање конструктора

• Приметимо како су тела ова два конструктора иста.

```
struct Rectangle : Shape
    Rectangle (Point xy, int ww, int hh): x(xy), w(ww), h(hh) {
         if (h \le 0 \mid \mid w \le 0) error("Bad arguments");
    Rectangle (Point a, Point b) : x(a), w(b.x-a.x), h(b.y-a.y) {
         if (h \le 0 \mid \mid w \le 0) error("Bad arguments");
private:
    point x;
    int w;
    int h;
};
```


Делегирање конструктора

• Проблем се делимично могао решавати на следећи начин:

```
struct Rectangle : Shape
    Rectangle (Point xy, int ww, int hh): x(xy), w(ww), h(hh) {
        check();
    Rectangle (Point a, Point b) : x(a), w(b.x-a.x), h(b.y-a.y) {
        check();
private:
    void check() {
        if (h \le 0 \mid \mid w \le 0) error("Bad arguments");
    point x;
    int w;
    int h;
                                                                 18
```


Делегирање конструктора

• Али сада конструктори могу да искористе друге конструкторе, тј. да им делегирају део посла:

```
struct Rectangle : Shape
{
    Rectangle(Point xy, int ww, int hh) : x(xy), w(ww), h(hh) {
        if (h <= 0 || w <= 0) error("Bad arguments");
    }
    Rectangle(Point a, Point b) : Rectangle(a, b.x-a.x, b.y-a.y)
    {}
private:
    point x;
    int w;
    int h;
};</pre>
```


• Замислимо да правимо свој тип реалног броја.

```
struct MyReal {
 MyReal (double x); //дефинише конверзију double -> MyReal
  operator double() const; //дефинише конверзију MyReal -> double
};
void foo(MyReal x);
void bar(double x);
void main() {
    MyReal a = 5.0; //или MyReal a(5.0);, MyReal a(5.0) не може
    foo(6.0);
    bar(a);
    a = a + 7.0;
    a = a + a; // чак ће и ово да ради
```


• Али, шта ако је наш тип прецизнији и хоћемо сами аритметику да радимо?

```
struct MyReal {
    MyReal (double x);
    operator double() const;
    friend MyReal operator+(MyReal x, MyReal y);
    . . .
};
void foo(MyReal x);
void bar(double x);
void main() {
    MyReal a = 5.0;
    foo(6.0);
    bar(a);
    a = a + 7.0; // ово се сада неће превести!
    a = a + a; // шта ће овде бити?
```


• Можемо имати директнију контролу, ако желимо.

```
struct MyReal {
    explicit MyReal(double x);
    explicit operator double() const;
    friend MyReal operator+(MyReal x, MyReal y);
    . . .
};
void foo(MyReal x);
void bar(double x);
void main() {
    MyReal a = 5.0; // не преводи се
    foo(6.0); // не преводи се
    bar(a); // не преводи се
    a = a + 7.0; // не преводи се
    a = a + a; // али овде је сада ствар врло јасна
```


• Можемо имати директнију контролу, ако желимо.

```
struct MyReal {
    explicit MyReal(double x);
    explicit operator double() const;
    friend MyReal operator+(MyReal x, MyReal y);
    friend MyReal operator+(MyReal x, double y);
};
void foo(MyReal x);
void bar(double x);
void main() {
    MyReal a\{5.0\}; // али овако може
    foo(Fract(6.0)); // или foo(static cast<Fract>(6.0))
    bar(double(a)); // или bar(static cast<double>(a))
    a = a + 7.0; // сада се преводи
    a = a + a; // и даље ОК
```


bool као мали изузетак

```
struct MyReal {
    explicit operator bool() const;
};
void foo(bool x);
void main() {
    MyReal a;
    foo(a); // ово не може
    if (a) { // али ово и даље може
```


Литерали

- За уграђене типове постоје литерали (непосредни операнди)
- Код аритметичких литерала, тип је одређен суфиксом и постојањем тачке:

```
-37
2U
3L 31 31 051 // 41
5UL
         0x2b // 43
7 L L
         0xFFFFFFD1 // -47
11ULL
13.0
17.
       3.14159 // 3.14159
19.0F
       6.02e23 // 6.02 x 10^23
23.F
         1.6e-19 // 1.6 x 10^-19
29.0L
31 . T.
'c' // ово је цео број типа char
```

• А постоје и стринг литерали:

```
"c" // ког је ово типа?
"Djura"
"Pera"s // а ово?
```


Кориснички литерали

• Али, сада можемо и сами правити литерале.

```
struct MyReal {
    ...
};

MyReal operator""_mr(long double x);

void main() {
    std::cout << 9.0_mr;
}</pre>
```

- Број до суфикса ће бити тумачен као *long double*, и тако ће бити прослеђен функцији *operator""_mr*.
- Суфикс мора почињати са _.
- Ово није добар литерал, у складу са горњим кодом:

Кориснички литерали

• На располагању имамо следеће функције:

```
MyReal operator"" mr(long double x);
    // Хвата ово: 9.0 mr, .5 mr, 1.6e-19 mr
MyReal operator"" mr(long long x);
    // XBaTa OBO: 9 mr, 0x6 mr, 0b1010 mr, 076 mr
MyReal operator"" mr(char x);
    // Хвата ово: 'a' mr, 'B' mr, 'v' mr
MyReal operator"" mr(const char* x, std::size t n);
    // Хвата ово: "a" mr, "Pera" mr
MyReal operator"" mr(const char* x);
    // Хвата ово: 0xDEDA'BABA mr и добија тачно тај стринг
    // (ca cве "x" и "'")
    // Корисно нпр. када имам бољу прецизност или већи опсег од
    // long double или long long
                                                             27
    // 90'223'372'036'854'775'808 mr
```


Кориснички литерали

• Обично нема разлога да не користимо constexpr.

```
struct MyReal {
    ...
};

constexpr MyReal operator""_mr(long double x);

void main() {
    constexpr auto x = 9.0_mr;
    std::cout << x;
}</pre>
```


- Ова библиотека се ослања на три концепта:
  - Интервал
  - Сат (часовник)
  - Тренутак

```
#include <chrono>
using namespace std::chrono;

time_point<std::chrono::steady_clock> start, end;

start = steady_clock::now();

foo();
end = steady_clock::now();

duration<double> elapsed_seconds = end - start;

std::cout << "elapsed time: " << elapsed_seconds.count() << "s";</pre>
```


• Интервал

```
template<
  class Rep, // тип података у којем ће се чувати број откуцаја class Period = std::ratio<1> // број секунди по откуцају > class duration;

nanoseconds duration</* бар 64 бита */, std::nano> microseconds duration</* бар 55 бита */, std::micro> milliseconds duration</* бар 45 бита */, std::milli> seconds duration</* бар 35 бита */> minutes duration</* бар 29 бита */, std::ratio<60>> hours duration</* бар 23 бита */, std::ratio<360>>
```


• Сат (часовник)

```
std::chrono::system_clock
std::chrono::steady_clock
std::chrono::high_resolution_clock // откуцај је најмањег трајања
// на датом хардверу, обично
// се своди на један од горња
// два
```

• Главна метода now

```
static std::chrono::time point<std::chrono::врста сата> now()
```


• Тренутак

```
template<
  class Clock,
  class Duration = typename Clock::duration
> class time_point;
```


• Литерали

operator""h

```
operator""min
operator""s
operator""ms
operator""us
operator""ns

???? vreme = 5h + 13min + 5s;
```


• Литерали

```
operator""h
operator""min
operator""s
operator""ms
operator""us
operator""ns
auto vreme = 5h + 13min + 5s;
```


std::array

• Као мешавина између std::vector-а и Цеовског низа. Има спрегу сличну вектору, али меморија је статички заузета и не може расти (ни смањивати се).

```
template<typename T, std::size_t N> struct array;
std::array<int, 3> a1;
std::array<int, 3> a2;
a2 = a2;
std::array<int, 3> a3(a2);
std::sort(a1.begin(), a2.end());
```


Типски алијас - using

- Кључна реч **using** сада имам додатну улогу.
- Сада може да служи да се уведе ново име за тип. Ради исто као typedef али има другачију синтаксу, која се зове алијас декларација (енгл. aliasdeclaration).
- Разлог за увођење те нове синтаксе није одмах јасан, али добија смисао у контексту генеричког програмирања (што ћемо видети касније).
- За сада ево само једноставне илустрације синтаксе:

```
typedef int MyIntTN;
using MyIntAD = int;

typedef int MyArrayTN[10];
using MyArrayAD = int[10];

typedef int (*MyFuncTN)(int);
using MyFuncAD = int(*)(int);
```